НОЯБРЬ 14 1938 во
№ 155 (940)
ДОНЫС 10 УР

Став странаясса пролетарийяс, öтувтчöй!

КОМИ КОМСОМОЛЕЦ

ГАЗЕТ ЛЭДЗÖНЫ ВЛКСМ КОМИ ОБКОМ ДА СЫКТЫВКАРСА ГОРКОМ

БОԈШЕВІСТСКӦЈА ВЕԌКӦԁЛЫНЫ ОТЧОТЈАСӦН ԁа БӦРЈЫԌӦМЈАСӦН

„Руковоԃашщӧј комсомоԉскӧј органјас бӧрјӧм јылыԍ“ аслас шуӧмын ВЛКСМ ЦК іnԁіс:

„Бӧрјыԍӧмјас ԁолженӧԍ мунны комсомоԉецјаслыԍ бԃіԏеԉност воԇӧ кыпӧԁан, томјӧз пӧвсын воспітаԏеԉнӧј уж јонмӧԃан, комсомоԉскӧј овмӧсын образцовӧј пӧраԃок лӧԍӧԁан ԁа комсомоԉскӧј організацијајаслыԍ ужсӧ став выныԍ јонмӧԃан пас улын“.

Мунӧм отчотно-выборнӧј собраԋіјејас петкӧԃлӧны комсомоԉецјаслыԍ акԏівност быԃмӧм.

Комсомоԉецјас јоԍа кріԏікујтӧны коміԏетјаслыԍ уж, іnԃалӧны організацијаын уж бура пуктӧмӧ тујјас. Но та вылӧ віԇӧԁтӧг, век-жӧ собраԋіјејас тырмытӧма мобіԉізујтӧны комсомоԉскӧј організацијаын іԃејно-воспітаԏеԉнӧј уж бурмӧԁӧм, ВКП(б) історија велӧԁӧм, комсомолӧс нароԁ врагјасыԍ воԇӧ весалӧм, комсомоԉецјаслыԍ ԃісціпԉіна јонмӧԁӧм јылыԍ вопросјас обсуԃітӧм ԁа разрешітӧм вылӧ.

„Выԉ туј“ колхозса (Шојнаты р.) первічнӧј комсомоԉскӧј організацијаын отчотно-выборнӧј собраԋіје вылӧ ез во веԍіг первічнӧј організацијаса ԍекретар В. Оԍіпов јорт. Собраԋіје вылӧ локтӧм пыԃԃі сіјӧ мунӧма јуны. Собраԋіје век-жӧ вӧчісны. Комсомоԉецјас ԍекретарлыԍ отчот кывзӧм ԁа комсомоԉскӧј організацијалыԍ ужсӧ обсужԃајтӧм пыԃԃі кывзісны рајкомолса ԍекретарӧс вежыԍлыԍ Хуԃајев јортлыԍ (сіјӧ вӧлі собраԋіје вылын рајкомолсаԋ преԁставіԏеԉӧн) нотацијајас. Ԃерт тащӧм собраԋіје комсомоԉецјаслыԍ акԏівност ез кыпӧԁ, ԋінӧмӧ најӧс ез мобіԉізујт, комсомоԉскӧј організација ужын ез вӧч ԋекущӧм бурмӧм. А ӧԁ тајӧ організацијаас ужыԍ муніс ԇік ԋекытчӧ тујтӧма.

Шојнатыса рајкомол (ԍекретар Јеԅімов) аслас своԁкајасын ԃерт пасјіс, мыј муніс собраԋіје, вӧлісны сымынԁа-тӧ морт, ԍорԋітісны сымынԁа-тӧ морт, а ԍеԍԍа вывеԃітіс среԃԋеј лыԁпасјас. Сіјӧ среԃԋеј лыԁпасјасас сајалӧны собраԋіјејаслӧн збыԉ качествоыс.

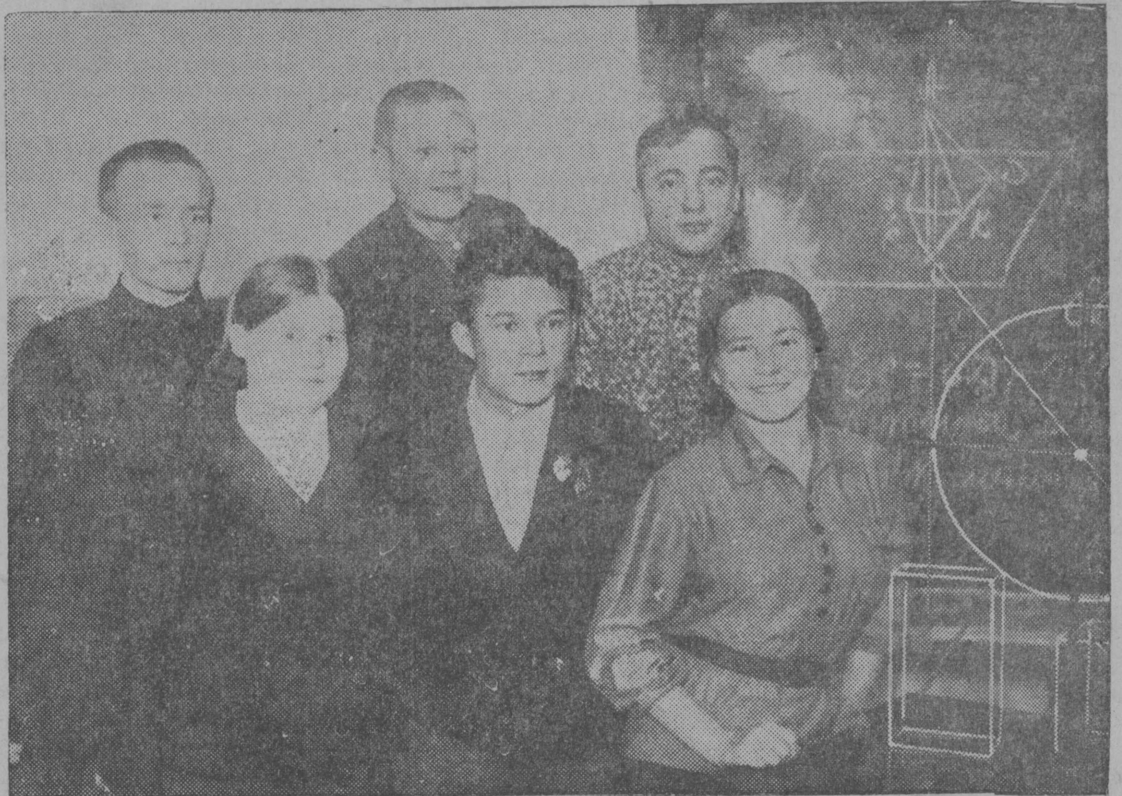
Уна комсомоԉскӧј веԍкӧԁлыԍјас комсомоԉецјаслӧн собраԋіје вылӧ волӧм јылыԍ, выступајтыԍјас лыԁ јылыԍ среԃԋеј лыԁпасјасӧн увԉекітчӧмӧн слаба заԋімајтчӧны отчотно-выборнӧј собраԋіјејас гӧтӧвітӧмӧн ԃа нуӧԁӧмӧн. Најӧ тырмытӧма мобіԉізујтӧны комсомоԉецјасӧс томјӧзӧс іԃејнӧја воспітајтӧм бурмӧԁӧм вылӧ, марксізм-ԉеԋінізм велӧԃӧм вылӧ, комсомолӧс вражԃебнӧј еԉементјасыԍ воԇӧ весалӧм вылӧ, комсомолын ԃісціпԉіна кыпӧԁӧм вылӧ.

Собраԋіјејас вылын унаыԍ іԃејно-воспітаԏеԉнӧј уж јылыԍ ԍорԋітӧмӧн пасјывлӧны сӧмын, мыј поԉітшколаын заԋаԏіјејас мунӧны регуԉарнӧја ԉібӧ ԋерегуԉарнӧја, і ставыс. А кыԇі збыԉыԍ комсомоԉецјас овлаԃевајтӧны марксізмӧн-ԉеԋінізмӧн, кыԇі бура пуктыны томјӧз пӧвсын іԃејно-воспітаԏеԉнӧј уж сы јылыԍ ещажык ԍорԋітӧны.

Каԉіԋін ԋіма колхозса (Мылԁін р.) комсомоԉскӧј організација собраԋіје вылын ԍорԋітісны уна тор јылыԍ, а іԃејно-воспітаԏеԉнӧј уж куԅа сӧмын пасјісны, мыј поԉітзаԋаԏіјејас мунісны регуԉарнӧја. Сіԇі вӧчісны і Ԍоԍкаса (Сыктывԁін) ԏерріторіаԉнӧј організацијаын.

ВЛКСМ-лы кыԅ во тырӧмкӧԁ јітӧԃын Ԉеԋінскӧј комсомоллы чолӧмалӧмын ВКП(б) ЦК сувтӧԁіс комсомол воԇӧ сещӧм вопросјас, коԁјас комсомол ужын лоӧны главнӧјӧн. Сіјӧ вопросјассӧ обсуԃітӧм ԁа разрешітӧм вылӧ колӧ мобіԉізујтны отчотно-выборнӧј собраԋіјејас. Собраԋіјејаслӧн вԋімаԋіје центрӧ колӧ пуктыны комсомоллыԍ іԃејно-воспітаԏеԉнӧј уж бурмӧԁӧм, ВКП(б) історија велӧԁӧм, комсомолӧс нароԁ врагјасыԍ воԇӧ весалӧм, комсомоԉецјаслыԍ бԃіԏеԉност воԇӧ кыпӧԁӧм, ԃісціпԉіна јонмӧԁӧм куԅа вопросјас. Отчотно-выборнӧј собраԋіјејас резуԉтатын ԁолжен лоны комсомоԉскӧј організација ужлӧн став боксаԋ бурмӧм.

Тајӧс оз поԅ вуԋӧԃны комсомоԉскӧј веԍкӧԃлыԍјаслы, акԏівістјаслы. Најӧ објазанӧԍ веԍкӧԃлыны отчетно-выборнӧј собраԋіјејасӧн сещӧм ногӧн, меԃым собраԋіјејас воԇын сулалан могјас вӧлі разрешітӧма.

Сыктывкарса пеԁучіԉішщеын том нывјас ԁа зонјас велӧԃчӧны учіԏеԉјасӧ. СԋІМОК ВЫЛЫН: пеԁучіԉішщеын велӧԁчыԍ комсомоԉец-отԉічԋікјас—Т. Костіна, Ј. Мікушев, А. Јермоԉіна (первој раԁ), П. Кузԋецов, І. Ушаков ԁа А. Куԉіков (мӧԁ раԁ).

Кемаԉ Атаԏурклӧн кулӧм

АНКАРА, 10. Анатоԉіјскӧј ԏеԉеграфнӧј агентство јуӧртӧ, мыј нојабр 10-ӧԁ лунӧ асылын кувԍіс Турецкӧј республіксаса преԅіԃент Кемаԉ Атаԏурк.

Республікаса преԅіԃентлыԍ функцијајас, турецкӧј констітуција ԍерԏі, временнӧ вужӧԁӧма Веԉікӧј Національнӧј собраԋіјеса преԃԍеԁаԏеԉ Абԁулхаԉік Ренԁа вылӧ. Нојабр 11-ӧԁ лунӧ чукӧртӧԍ Веԉікӧј Національнӧј собраԋіје (парламент) выԉ преԅіԃентӧс бӧрјӧм могыԍ.

(ТАСС).

15 кубометрӧн лун

Пучком вӧрпунктса (Удора район) тысячник Михаил Палев сетіс кӧсйысьӧм 1939 вося февраль 20-ӧд лунӧдз вӧчны 2.000 кубометр вӧр.

Великӧй Октябрскӧй революциялӧн 21 годовщина кежлӧ Палев ёрт ассьыс кӧсйысьӧмсӧ тыртіс 40 прӧчент вылӧ. Быд лун Палев ёрт вӧчӧ 15 кубометрӧн.

Германіјаын јеврејскӧј погромјаслӧн гы

ЛОНԁОН, 11. Рејтер агентстволӧн берԉінскӧј корреспонԃент јуӧртӧ поԁробноԍтјас Германіјаын мунаыԍ јеврејскӧј погромјас јылыԍ. Берԉінын фашістјас поԉіцијалӧн јавӧ попустіԏеԉство ԁырјі разгромітісны уна јеврејскӧј магаԅін. Маԏеріаԉнӧј убыткајас, коԁјасӧс вӧчӧма погромјасӧн, сӧмын ӧԏі Берԉінын вевтыртӧны 250.000 марка.

Германскӧј страховӧј обшщестоојас јӧзӧԁісны погромјас ԁырјі вӧчӧм маԏеріаԉнӧј ушщербыԍ страховӧј премијајас мынтыны асланыс ӧтказ јылыԍ.

Мјунхенын, Ԋуренбергын, Мајн вывса Франкфуртын ԁа Кеԉнын фашістскӧј погромшщікјаслӧн банԁајас жугӧԁлісны ӧшіԋјас уна јеврејскӧј керкајасын ԁа гӧсԏіԋіцајасын ԁа сотісны став јеврејскӧј моԉітвеннӧј керкајас. Германіјаса тајӧ, карјасын кыԇі і уна мукӧԃын, погромјас мунӧны массӧвӧја грабітӧмјасӧн ԁа мароԃерствоӧн. Јеврејскӧј насеԉеԋіје пӧвсын нуӧԁӧма уна лыԁа арестјас. Корреспонԃент јуӧртӧ воԇӧ, мыј ԁаԍтыԍсӧны јеврејјаслы паныԁ выԉ законјас.

Кыԇі јуӧртӧ Рејтер агентство, Венаын разгромітӧма став ԍінагогајас. Штурмовікјаслӧн отр'аԁјас ӧтщӧщ поԉіцијакӧԁ ветлӧԃлӧны јеврејскӧј керкајасӧԁ ԁа арестујталӧны ԁорвыв став мужчінајасӧс 60 арӧсӧԇ. Преԃваріԏеԉнӧј ԁаннӧјјас ԍерԏі, арестујтӧмјаслӧн лыԁ составԉајтӧ 10 ԍурсыԍ ԋе ещажык морт. Чајтӧны, мыј арестујтӧмјасӧс лоӧ мӧԁӧԁӧма Австріјаын выԉ концентраціоннӧј лагерӧ—Маутгауԅенӧ (Ԉінц ԁорын).

Ыжыԁ ԅемԉетр'аԍеԋіје

ЛОНԁОН, 11. Тӧрыт англіјскӧј ԍејсмологіческӧј станцијајасӧн регістрірујтӧма ыжыԁ ԅемԉетр'аԍеԋіје. Толчокјассӧ вӧлі пасјӧма грінвічскӧј каԁ ԍерԏі 20 час 30 мінут ԁа 22 час костын. Ԅемԉетр'аԍеԋіјелӧн епіцентр Лонԁонсаԋ прімернӧ 6.000 міԉа 19.600 кілометр ылнаын, ставаыс есканажык мыј централнӧј Аԅіјаын.

ԊЈУ-ЈОРК, 11. Тӧрыт грінвічскӧј каԁ ԍерԏі 20 час 28 мінутын Ԋју-Јоркса ԁа Амеріка мукӧԁ карјасса ԍејсмологіческӧј станцијајас регістрірујтісны бӧрја каԁԍа ыжыԁ ԅемԉетр'аԍеԋіје. Чајтӧны, мыј ԅемԉетраԍеԋіјелӧн епіцентрыс Аԉеутскӧј ԁіјас рајонын.

Выль значкистъяс

Ленинскӧй комсомоллы 20 во тыран юбилей да Великӧй Октябрскӧй Социалистическӧй революциялӧн 21-ӧд годовщина кежлӧ лӧсьӧдчигӧн Сыктыв рајонувса РОКК организацияяс нуӧдісны ыджыд удж оборонной делӧ пасъкӧдӧм кузя.

Визин средней школа бердса первичной организация гӧтӧвитіс 14 морт 1-ой ступеня ГСО значкистӧс, 9 морт II-ӧд ступеня ГСО значкистӧс, 10 БГСО значкистӧс да 2 инструкторӧс. Ӧні школа бердын уджалӧ 4 санитарнӧй кружок. Активнӧя уджалӧны организацияса юралысь Юркин, инструктор Морозов да медработница Турубанова ёртъяс.

Палазья сиктын уджалыԍ інструктор Горчаков ёрт гӧтӧвитіс 57 морт ГСО значкистӧс. 11 значкистӧс гӧтӧвитісны Пустӧш сиктса медработницаяс Шумкова да Габова ёртъяс.

Томова.

Германіјаын анԏіфашістскӧј выступԉеԋіјејас

ПРАГА, 11. Сӧмын ӧні лоі тӧԁса уна факт јылыԍ, коԃјас іԉԉустрірујтӧны фашістскӧј Германіјаса нароԃнӧј массајаслыԍ настројеԋіјејас ԍенԏабр тӧлыԍ помса кріԅіснӧј лунјасӧ. Ԍенԏабр 27 лунӧ Саарскӧј областса ӧԏі пограԋічнӧј пунктын панԍіс бунт мобіԉізујтӧм реԅервістјас быԁса батаԉјонлӧн. Кор батаԉјон получітіс пріказ выступітны французскӧј граԋіцалаԋ, салԁатјас вістаԉісны: „Мі огӧ кутӧј вољујтны ԃемократіческӧј Франціјалы паныԁ“. Посолокса насеԉеԋіје поԁԃержітіс бунтујтыԍ салԁатјасӧс.

(ТАСС).

131

Октябрскöј революціјалöн XXI годовщіна

В. М. МОЛОТОВ јортлöн доклад Московскöј Сöветса торжественнöј заседаніје вылын 1938 вося нојабр 6 лунö

(Продолженіје. Заводітчöмсö візöд колан номерыс)

„ВКП(б) історіјаын“ сетсö тащöм положеніјелы марксістскöј объясненіје. Делöыс нöті абу „демократіческöј“ государствојаслöн военнöј лібö экономіческöј слаблунын. Делöыс зік мöдторјын. Делöыс сыын, мы „демократіческöј“ государствојаслöн абу öтувја фронт фашістскöј державајаслы паныд. Делöыс сыын, мы „демократіческöј“ государствојас, фашістскöј государствојаслыс „крајностјассö“ ошкытöг да сіјöс јонмöдöмыс полöмöн нöшта јонжыка полöны Јевропаын рабочöј двіженіјеыс да Азіјаын націонално-освободітелнöј двіженіјеыс, лыддöмöн, мы фашізм ем „бур протівојадіје“ став тајö „опаснöј двіженіјејаслы“ паныд.

Тајö став јывсыс колö помнітны, медым кужны донјавны Сöветскöј Сојузлöн ортсыса політіка јылыс да бöрја кадса став международнöј событіјејас јылыс.

Бостам Сöветскöј Пріморјеын, Хасан ты рајонын событіјејас. Öні абу колан луныс восстанавлівајтны сіјö событіјејаслыс деталјассö. Најö вöліны јул помын да август заводітчигöн, і ставлöн сіјö колö паметын.

Делöыслöн пыщкöсыс тані со мыын. Кызі шусö, јапонскöј военщіна лунтöр-лунö кöсјыліс нещыштны Далнеј Востокын сöветскöј терріторіјалыс кусöк. Тащöм случајјасын мотівјасла јапонскöј фашістјас ылö оз ветлыны. Тыдалана фактјас вылö візöдтöг, международнöј договорјас вылö візöдтöг, најö јöзöдлісны Хасан ты рајонын сöветскöј терріторіјалыс јукöн Манчжоу-Го терріторіјаöн, мöдногöн кö шуны, јапонскöј терріторіјаöн, а сы бöрын лексісны делö не сöмын ассыныс тащöм делојасын „іспытаннöј“ діпломатіја, но і јапонскöј војскаöс. Гöгöрвосö, сöветскöј терріторіја сіјö бостöмыс налы ез удајтчы і ез вермы удајтчыны. Најö прöстö ез гöгöрвоны, кодкöд імеітöны делöсö. (Аплодісментјас). Ковміс убеждајтны налы доступнöј аргументјасöн. Јапонскöј фашістјаслы-кö требујтчіс, медым убедітелнöја кутіс сорнітны міјан артіллеріја да міјан авіація, то најö сіјöс шедöдісны. Бур отпор, а пöжалуј, і бур урок получітöмöн, јапонскöј војска вешјісны асланыс терріторіја вылö, і сöветскöј граніца тырвыјö вöлі восстановітöма. (Аплодісментјас).

Öні некымын кыв тајö событіјејас смысл јылыс.

Міјанлы öні стöча тöдса, мы Заозернöј гöра (Чанкуфын) бостöм јылыс вопрос, і, сізкö Хасан ты рајонын событіјејас јылыс став вопросыс решајтчіс, вескыда-кö, ез Токіоын, а кöнкö—мöд местаын Јевропаын, а ставсыс регыджык Берлинын. Јапонскöј военщіна тыдалö кöсјіс поддержітны Германіјаын ассыс фашістскöј другјассö да, буржыка мöвпыштöг, вескалі вугыр вылö кущöмкö аслас посні агентјаслы. Господа јапонскöј да германскöј фашістјас-кö кöсјісны відлыны, öтік-öд, міјан ортсыса політікалыс чорыдлун да, мöд-кö, Краснöј Арміјалыс боевöј качествојас, то тајö кыкнан вопрос кузяс најö босьтісны јаснöј да вразумітелнöј вочакыв. (Бурнöј аплодісментјас).

Најö бура тöдісны, мы міјанöн провозгласітöма прінціп: „Ні öті кіпыдöс пасьта му јöзлыс огö кöсјöј. Но і асьсыным му, ні öті вершöк асьсыным му огö сетöј некодлы“ (Аплодісментјас). Но, Кітајын јапонскöј імперіалістјаслöн пыріс прівычка мöд народлыс правајас грубöја нарушітöм. Мöдар боксан, германскöј фашістјаслы јона öтчыд-нін удајтчыліс Јевропаса народјас отношеніјеын. Тыдалö тајö подув вылын „антікоммуністіческöј/ пактлöн“ јапоно-германскöј участнікјас решітісны тајö імперіалістіческо-захватніческöј практікасö вужöдны і СССР вылö. Зіллісны вужöдны, но... просчітајтчісны. (Бурнöј аплодісментјас).

Сöветскöј Пріморјеын јапонскöј ускöдчöм сетіс міјанлы повод демонстрірујтны не сöмын јапонскöј імперіалістјаслы, но і став мірыслы, мы Сöветскöј Сојуз помöз вернöј аслас ортсыса політікалы і мы сыкöд опаснö шутітны. (Бурнöј аплодісментјас).

Асланыс омöл разведчікјас пыр јапонскöј да германскöј фашістјасöс вöлі, тыдалö, лібö пöрјалöма і міјан пограничнікјас да красноармејецјас боевöј качествојас јылыс. Тајын најö убедітчісны, чорыд отпор бостöмöн. Öні самоутешеніје вылö налы нінöм оз кол, кызі паскöдны быдсікас небылiцајас Краснöј Арміја да сöветскöј авіація слаблун јылыс быдсікас проходімецјас пыр, быдсікас Ліндбергјас пыр. Но мед ескö, коді кöсјö, Ліндберг-код меда агентјаслы. Мі буржујкöн лыддам ескыны фактјаслы. І весіг міјан врагјасла огö сöветујтöј вунöдны сещöм фактјас јылыс, кызі красноармејецјаслöн геројскöј делојас Хасан дорын. Мі тöдам, мы кызі јапонскöј, сізі і германскöј фашістјаслöн ез вöв желаніје популярізірујтны Краснöј Арміјаöс, но асланыс желаніјелы вылö візöдтöг најö вöдчісны сетчö, мы красноармејскöј частјас сöветскöј Пріморјеын демонстрірујтісны асьныс бур боевöј качествојас да сöветскöј патріотізмлыс вын.

СССР-лöн аслас мірнöј ортсыса політікалы непреклоннöј верност да сöветскöј граніцајас быдсікас уласöмјасыс помöз дорјыны даслун,—со ітогјасыс Хасан дорса событіјејаслöн, коді імеітö ыжыд международнöј тöдчанлун.

Вужам Јевропаын бöрја событіјејасö.

Бöрја событіјејаслöн урокјас, кодјас јітчöмаöс Чехословакіјакöд, уна торјын поучітелнöјöс. Англіјскöј да французскöј правітелствојасса вескöдлысјас окота пырыс петкöдлöны Англіјалыс, Германіјалыс, Франціјалыс да Італіјалыс мјунхенскöј соглашеніје, кызі мір делолыс ыжыд победа, а асныссö—велікöј міротворецјасöн. Збыл, јона-на оз ставöн сылы ескыны да, пöжалуј, імеітöны сы вылö серјознöј подувјас.

Збылыс, кызі паскалісны событіјејас Чехословакіја гöгöр? Коді сіјö событіјејас дырјі збыл победітеліс да коді побеждённöјöн? Візöдлöј збыл фактјассö і лоас гöгöрвоана, мы тані колö сорнітны, еща вылö кык „победа“ јылыс.

Первој решајущöј событіјеöн чехословацкöј вопросын колö прізнајтны „победа“, кодöс шедöдöма англіјаса да германіјаса правітелствојаслöн öтувја зелöдчылöмöн не кодкöд вылын, а... Франціја правітелство вылын. Кык правітелство—Англіјалöн правітелство да Германіјалöн правітелство — „победітісны“ Франціјалыс правітелство Чехословакіјаöс поддержітöм јылыс договорыс Франціјаöн öткажітчöмö вöдчöмöн. Тащöм вöлі первој „победаыс“ тајö событіјејас мунöмын.

Тајö-нін предрешајтіс і Чехословакіја јылыс вопрос решітöмын бöрја етапсö. Коліс не сöкыд делö, коліс 4 государствоса— англіјаса, германіјаса, франціјаса да італіјаса правітелствојаслы сорнітчыны да „победітны“ Чехословакіјалыс правітелство. Јевропаса 4 јонжыка вына імперіалістіческöј государство торја сöкыдлунтöг збылыс „победітісны“ і öтік Чехословакіјаöс. Фашістскöј да Јевропаса сіз шусана „демократіческöј“ державајаслöн Мјунхенын сорнітчöм состоітчіс, і Чехословакіја вылын „победа“ вöлі шедöдöма тырвыјö.

Став мукöдыс муніс, кызі выј куза. Германскöј імперіалізм бостіс Чехословакіјалыс унджык, мыјтöм сіјö ачыс верміс артавлыны. Озырмöдчіс Полша, кызі германскöј фашізмлöн Чехословакіја торјöдлöм куза сојузнік. Горш пырыс куртчіс селіднöј кусок Венгріја. Тајö оз ло, мы Јевропаса посні і гырысь хішщнікјаслöн аппетітјас могмöмаöс. Мöдарö, најö, сіјö аппетітјасыс сöмын öзјісны нöшта јонджыка да возбудітісны чорыд тыш не сöмын Чехословакіја, но і öткымын мукöд јевропејскöј странајасöс вылыс јуклöм гöгöр.

Сöветскöј Сојуз ез участвујт і ез вермы участвујтны фашістскöј да сіз шусана „демократіческöј“ правітелствојасса імперіалістјас сорнітчöмын Чехословакіја шщöт вестö. Сöветскöј Сојуз ез участвујт і ез вермы участвујтны германскöј фашізмлыс да сіјö сојузнікјаслыс аппетітјас могмöдöм вылö да Чехословакіја торјöдлöмын. Öн некодлöн ез вермы колны сомненіје сыын, кущöм політікаö кутчысіс Сöветскöј Сојуз тајö вопросас. Французскöј правітелство-кö öтказітчіс Чехословакіјакöд аслас договорыс сылöн решітелнöј іспытаніје кадö да отсаліс Англіјалöн германскöј фашізмкöд сорнітчöмын кыкö-мыкö демократіческöј Чехословакіја шщöт вестö, то Сöветскöј Сојуз доказітіс, мы международнöј договорјас дінö сылöн отношеніјеыс зік мöд. Сöветскöј Сојуз петкöдліс да демонстрірујтіс став мір возын, мы агрессіјакöд тыш јылыс заклучітöм договорјаслы сылöн верност непоколебімöј. (Аплодісментјас).

Став вылас візöдтöг, сылыдын і чехословацкöј вопросын сöветскöј позіціја кызі уклончівöјöс да неопределённöјöс петкöдлыны медса жуліческöј зіллöмјас вылö візöдтöг, сіјö ез удајтчы і зев ловкöј јöзлы. Французскöј-жö да англіјскöј правітелствојас жертвујтісны не сöмын Чехословакіјаöн, но і асланыс інтересјаöн агрессоркöд сорнітчöм раді.

Кыпöдісны-ö сіјöн Англіјалöн да Франціјалöн правітелствојас германскöј да італјанскöј фашізм сінјасын асланыс правојас дінö уваженіје? Оз-на тыдав. Регыджык мöдарö, налöн международнöј авторітетыс тöдчымöн шатовтчіс. Кызі тöдса, бöрја каднас Венаын чехословацкöј терріторіја јуклöм нуöдісны-нін најö участітöг, а германскöј да італјанскöј фашізмлöн прöстöј сорнітчöм пыр. Но öті тор јаснö: Сöветскöј Сојуз ез сет ассö повзöдны угрозајасöн фашістскöј странајас боксан, мы оз поз шуны öткымын, сіз шусана „демократіческöј“ странајас јылыс. Сöветскöј Сојуз, мöдарö, демонстрірујтіс став странајас возын заклучітöм договорјаслы да международнöј обязателствојаслы ассыс верност да агрессіјалы паныда тыш кежлö ассыс даслун. (Бурнöј аплодісментјас).

Тајö фактыс кутö зев ыжыд международнöј тöдчанлун не сöмын тајö моментлы, но і фашізмкöд да фашістскöј агрессіјакöд став возö вылö международ тышлы.

Сöмын Сöветскöј Сојуз, соціалізм страна, непоколебімöја сулаліс і сулалö фашістскöј агрессіјакöд тышкасан позіціја вылын, народјаслыс мір, свобода да незавісімост фашістскöј ускöдчöмыс дорјан позіціја вылын. (Бурнöј аплодісментјас).

Кызі Хасан дорын событіјејас, сізі і Судето-Чехословакіја гöгöр событіјејас кутöны вескыд отношеніје мöд імперіалістіческöј војна јылыс вопрос дінö, кодöс пöлтöм вылын „ужалöны“ војна öзтысјас—германіјаса, јапонјаса, італјаса фашістјас.

Вермас-ö лоны сомненіје сыын, мы Пріморјеын јапонскöј ускöдчöм вöлі відлöмöн Далнеј Востокын војна паскöдöм вылö? Сöветскöј Сојуз-кö ескö делö вылын ез петкöдлы аслас ортсыса політікалыс чорыдлун да аслас лініјалыс непоколебімост ассыс граніцајас Краснöј Арміја öружијеöн дорјöмын, сіјö ез вермы ескö не лоны поводöн выл военнöј авантурајас öзтöмö, выл военнöј ускöдчöмјас рајöмö, мöд імперіалістіческöј војналыс масштаб паскöдöмö. Міјан чорыд позіціја тајö событіјејасын заставітіс мöвпыштчыны велмöм авантурістјасöс кызі Токіоын, сізі і Берлинын—заставітіс најöс сетны ходсö бöрö. Вежытöг, мы тајöн Сöветскöј Сојуз петкöдліс зев ыжыд услуга мір делолы. (Бурнöј, дыр нужалана аплодісментјас).

Сöветскöј государство петкöдліс, мы сылöн граніцајас непрістуннöјöс, мы сіјö кужö дорјыны аслас народлыс інтересјас, мы сіјö інтересјас вöсна тыш ем, сыкöд щöщ, став народјаслöн інтересјас вöсна, всеобщöј мір інтересјас вöсна тыш.

Чехословакіјакöд јітчöм событіјејас лöсöдісны военнöј ліхорадкалыс обстановка став Јевропаын. Тырмымöн шуны, мы тајö событіјејас кадö сöмын 4 јевропејскöј странаын—Германіјаын, Франціјаын, Полшаын да Чехословакіјаын—арміјајаслöн лыд медса скромнöј арталöмјас серті, зев женыдік срокöн содіс кыкпöв дорыс унжык, кык мілліон морт вылö дорыс уна. Мјунхенын быттькö міролубівöј сорнітчöм вылö візöдтöг, мјунхенскöј соглашеніјеса став участнікјас öні возö содтöны вооруженіјејас, содтöны ассыныс арміјајас, бешенöја содтöны военнöј бјуджетјас. Фашістскöј правітелствојаслöн „демократі-

(Возö візöд 3 лістбокыс).

В. М. МОЛОТОВ јорт ԁокладлӧн проԃолжеԋіје

ԏіческӧј“ странаjасса правіԏеԉствојаскӧԁ ԍорнітчӧм ез ԉічӧԁ мӧԁ імперіаԉісԏіческӧј војна ӧзтӧмлыԍ опасноԍт, а, мӧԁарӧ, кіԏіс бі пышкӧ выј. Јевропаса агреԍԍівнӧј странаjас ԋе сӧмын паскӧԁісны Јевропаса госуԁарствојаслыԍ картаjас перекроітӧмлыԍ воԇӧ вылӧ планјас, но і аԍԍыныԍ требоваԋіјејас колоԋіјаjас выԉыԍ јуклӧм вылӧ. Тащӧм каԁӧ оз ковмы віччысны мӧԁ імперіаԉісԏіческӧј војна ԁугӧԁӧм ԉібӧ кусӧԁӧм. Мӧԁарӧ, выԉ очагјас пансӧмлӧн ԁа сылыԍ масштабјас воԇӧ паскӧԁӧмлӧн опасноԍт тыԃалана.

Мыј-нӧ, мі тӧԁам аԍԍыным објазанноԍтјаснымӧс. Мі вочавіԇам војна ӧзтысјас боксаԋ, агрессорјас боксаԋ Сӧветскӧј Сојузлы паныԁ ԉубӧј провокационнӧј выхоԁкаjас вылӧ—меԁ кӧԏ сіјӧ Рытыв вылын ԉібӧ Асыв вылын—мі вочавіԇам быԁ уԃар вылӧ кык пӧвса ԁа кујім пӧвса уԁарӧн војна ӧзтысјас ԁа провоціруjтысјас куԅа. (**Бурнӧј, ԁыр ԋужалан аплоԃісментјас**).

Сӧмын јон сӧветскӧј госуԁарство, јон аслас правіԉнӧј ортсыса поԉіԏікаӧн ԁа ԉубӧј ортсыса іспытаԋіјејас кежлӧ ԁаԍлунӧн,—сӧмын тащӧм госуԁарство способнӧј нуӧԁны послеԁоваԏеԉнӧја ԁа ԉічлеԇлытӧг мірӧн олан поԉіԏіка, аԍԍыс граԋіцаjас ԁа социаԉізмлыԍ інтересјас ԋепокоԉебімӧја ԁорјӧмлыԍ поԉіԏіка.

Коԁі кӧсјӧ убеԃітчыны сыын, кущӧм тајӧ вынјасыс јонӧԍ ԁа могущественнӧјӧԍ—меԁ віԁлас! (**ԁыр лӧԋавтӧм аплоԃісментјас**).

Мі ԁолженӧԍ вӧчны став вывоԁјас тащӧм положеԋіјеԍыс.

III. Міјан могјас

Ӧԏітор веԋзытӧм бӧрја каԁколастыслы: госуԁарстволӧн роԉ, кыԇі коммуԋізм вӧсна тышкасан ӧруԃіјелӧн, кыптіс міјан ԍінвоԇын. Мі јонжыка кутім гӧгӧрвоны тајӧ роԉсӧ, социаԉісԏіческӧј госуԁарстволыԍ роԉсӧ капітаԉісԏіческӧј кыщалӧмын.

Марксізмлӧн-ԉеԋіԋізмлӧн основнӧј труԁјасын, коԁјас петісны, кыԇі тӧԁса нӧшта Октябрскӧј революціјаӧԇ-на, разработајтӧма основнӧј прінціпјас социаԉісԏіческӧј госуԁарстволыԍ буржуазнӧј ԃемократізмыԍ проԉетарскӧј ԃемокраԏізм сіјӧ кӧреннӧј торјалӧмӧн ԁа інԁӧма социаԉісԏіческӧј госуԁарство развіԏіјелыԍ, а сесса коммуԋізмлӧн высшӧј фазаӧ вужігӧн отміраjтӧмлыԍ основнӧј тујјассӧ. Тајӧ ӧні і ем госуԁарство јылыԍ марксізм-ԉеԋіԋізм учеԋіје поԁувјаслӧн поԁув.

Но міјан ем социаԉісԏіческӧј госуԁарство сущеструјтӧмлӧн 21 воса опыт, социаԉізмӧ сіјӧ первој шагјассаԋ завоԃітчӧмӧн, Сӧветскӧј Сојуз пыщкын социаԉізмлӧн тырвыјӧ побеԁаӧԇ. Міјан ем зев озыр опыт выԉ, социаԉісԏіческӧј ԏіпа госуԁарство строітӧмлӧн, уна во чӧж уԍласыԍ капітаԉісԏіческӧј странаjаслы паныԁ сіјӧ вооруженнӧј тышлӧн опыт, став нароԃнӧј овмӧс сіјӧ социаԉісԏіческӧј переԃелкалӧн ԁа став експлоататорскӧј классјасӧс бырӧԁӧмлӧн опыт, меԁбӧрын, вражԃебнӧј капітаԉісԏіческӧј кыщалӧмкӧԁ сіԇ шусана мірнӧј сущестоваԋіје условіјејасын сіјӧ отношеԋіјејас развіԏіјелӧн опыт.

Талун, кор міјан странаын социаԉізм кызвыннас строітӧма-нін, бостӧ торја тӧԁчанлун вопрос міјан госуԁарстволӧн капітаԉісԏіческӧј странаjаскӧԁ взаімоотношеԋіјејас јылыԍ, капітаԉісԏіческӧј кыщалӧмкӧԁ міјан взаімоотношеԋіјејас јылыԍ. Колӧ вӧчны колана вывоԁјас ӧԏі, торјӧн бостӧм странаын, социаԉізм строітан ԏеорііјаыԍ ԁа міјан поԉіԏіческӧј опытыԍ петӧ вочакыв.

І став главнӧј вывоԁсӧ міјанӧн важӧн-нін вӧчӧма, нӧшта В. І. Ԉеԋінӧн ԋепосреԃственнӧј веԍкӧԁлӧм улын-на. Вывоԁсӧ вӧлі вӧчӧма ставԍыс меԁвоԇ Краснӧј Армија лӧԍӧԁӧмӧн ԁа ставнас, мыј нуӧԁӧма Краснӧј Армијаӧн сӧветскӧј госуԁарство ԁорјӧм вылӧ став коԉӧм каԁколастнас.

Но Сталін јорт вӧлі прав, кор коԉӧм во ЦК-лӧн февраԉско-мартовскӧј пԉенум вылын став жуж танас сувтӧԁіс вопрос капітаԉісԏіческӧј кыщалӧм јылыԍ, кӧні олӧ ԁа развіваjтчӧ міјан, социаԉісԏіческӧј госуԁарство ԁа сылыԍ Сӧветскӧј Сојуз ԁінӧ вражԃебнӧј отношеԋіје ԁонјавтӧм опасноԍт јылыԍ.

Сталін јорт вісталіс секі:

„Капітаԉісԏіческӧј кыщалӧм—абу куш фраза, сіјӧ зев реаԉнӧј ԁа ԋепріјатнӧј тор. Капітаԉісԏіческӧј кыщалӧм—сіјӧ лоӧ, мыј ем ӧԏі страна, Сӧветскӧј Сојуз, коԁі лӧԍӧԁіс ас орԁас социаԉісԏіческӧј порадокјас, ԁа ем, сыыԍ кынԇі, уна странаjас—буржуазнӧј странаjас, коԁјас нуӧԁӧны воԇӧ капітаԉісԏіческӧј оласног ԁа коԁјас кыщалӧны Сӧветскӧј Сојузӧс, случај віччысӧмӧн сы могыԍ, меԁым уԍкӧԁчыны сы вылӧ, жугӧԁны сіјӧс ԉібӧ кӧԏ-нін орӧԁны сылыԍ вынјӧрсӧ ԁа слабмӧԁны сіјӧс.

Тајӧ основнӧј факт јывԍыс вунӧԁісны міјан јортјас. А ӧԁ буреш тајӧ і урчітӧ капітаԉісԏіческӧј кыщалӧм ԁа Сӧветскӧј Сојуз костын взаімоотношеԋіјејаслыԍ поԁувсӧ“.

Сталін јорт тӧԁвылӧ уԍкӧԁіс воԇӧ сы јылыԍ, мыј веԍіг отношеԋіјејас кык оԁноԏіпнӧј буржуазнӧј госуԁарство костын лӧԍӧԁӧма мӧԁа-мӧԁыскӧԁ чорыԁа тышкасан поԁув вылын, мӧԁа-мӧԁ тылас аԍԍыныс шпіонјасӧс, вреԃіԏеԉјасӧс, ԃіверсантјасӧс, мортвіыԍјасӧс мӧԁӧԁӧм вылын. Та бӧрын Сталін јорт вісталіс:

„Јуавсӧ, мыјла буржуазнӧј госуԁарствојас ԁолженӧԍ относітчыны Сӧветскӧј Социаԉісԏіческӧј госуԁарство ԁінӧ ԋебыԃжыка ԁа ԁобрососеԁскӧјжыка ӧткоԁ ԏіпа буржуазнӧј госуԁарствојас ԁінӧ ԁорыԍ? Мыјла најӧ ԁолженӧԍ мӧԁӧԁавны Сӧветскӧј Сојуз тылјасӧ ещажык шпіонјасӧс, вреԃіԏеԉјасӧс, ԃіверсантјасӧс ԁа мортвіыԍјасӧс, налы роԁственнӧј буржуазнӧј госуԁарствојас тылјасӧ ысталӧм ԁорыԍ? Кытыԍ ті тајӧс бостінныԁ? Оз-ӧ ло вернӧјжык, марксізм віԇӧԁлас боксаԋ, чајтны, мыј Сӧветскӧј Сојуз тылјасӧ буржуазнӧј госуԁарствојас ԁолженӧԍ мӧԁӧԁавны кыкпӧв ԁа кујімпӧв унжык вреԃіԏеԉјасӧс, шпіонјасӧс, ԃіверсантјасӧс ԁа мортвіыԍјасӧс ԉубӧј буржуазнӧј госуԁарствоса тылјасӧ ԁорыԍ?

Абу-ӧмӧј гӧгӧрвоана, мыј кытчӧԇ сущестнујтӧ капітаԉісԏіческӧј кыщалӧм, кутасны сущестнујтны міјанын вреԃіԏеԉјас шпіонјас, ԃіверсантјас ԁа мортвіыԍјас, коԁјас ыставсӧны міјан тылјасӧ іностраннӧј госуԁарствојасса агентјасӧн?“

Колӧ прізнајтны, мыј Сталін јортлӧн тајӧ тӧԁвылӧ уԍкӧԁӧмыс вӧлі вывті правіԉнӧј ԁа вывті колана. Міјан могјас јылыԍ вопроссӧ таԇі сувтӧԁӧмӧн Сталін јорт ерԁӧԁіс троцкістјаслыԍ ԁа бухаріԋецјаслыԍ, кыԇі іностраннӧј развеԃкаjасса агентјаслыԍ роԉ, кыԇі сіјӧ развеԃкаjас заԁаԋіјејас серԏі ԃејствујтыԍ вреԃіԏеԉјаслыԍ, шпіонјаслыԍ ԁа мортвіыԍјаслыԍ роԉ. Сы бӧрԍа событіјејас нӧшта ыжыԁжык вынӧн поԁтверԃітісны тајӧ інԁӧԁјасыслыԍ правіԉноԍтсӧ.

Ӧні тӧԁса, мыј міјан беспечноԍт куԅа іностраннӧј развеԃкаjас ԁа быԁԍікас фашістскӧј агентјас уна во чӧж ԇеблісны аԍԍыныс преступԉеԋіјејас міјан рӧԃіналы паныԁ, уна случајјасын і јӧзӧс міјан партіјнӧј біԉетӧн іспоԉзујтӧмӧн. Міјан јортјаслӧн вражԃебнӧј капітаԉісԏіческӧј кыщалӧм отношеԋіјеын беспечноԍт вӧлі уна торјын міјан классӧвӧј врагјаслы поԉза вылӧ, но Сӧветскӧј Сојузса ужалыԍ јӧзлӧн кореннӧј інтересјаслы вреԁ вылӧ. Сӧмын буржуаԅіјалыԍ Сӧветскӧј Сојузкӧԁ тышкасан тајӧ способјассӧ кыԇі колӧ гӧгӧрвоӧмӧн, мі вермім паскӧԁны контрмераjас міјан странаlыԍ інтересјас ԁорјӧм куԅа. Сӧмын секі міјанлы лоі збыԉ вылас гӧгӧрвоана міјан сӧветскӧј развеԃкалӧн слаблун ԁа тајӧ зев важнӧј могсӧ боԉшевістскӧја решітӧмлыԍ ԋужӧԁны поԏтӧм коланлун. Мі тајӧ могсӧ ӧні пӧртам олӧмӧ і, ог сомԋеваjтчы пӧртам олӧмӧ ог омӧԉа. (**Бурнӧј аплоԃісментјас**).

Меԃым побеԁоноснӧја тышкасны коммуԋізм тырвыјӧ побеԁа вӧсна капітаԉісԏіческӧј кыщалӧм условіјејасын, мі ԁолженӧԍ боԉшевістскӧја кыпӧԁны організованноԍт ԁа вынјӧр ӧнӧԇ ԇік ӧԏі социаԉісԏіческӧј госуԁарстволыԍ. Мӧԁыԍ, кор социаԉізм побеԃітас став переԁовӧј капітаԉісԏіческӧј странаjасын, госуԁарство сіјӧ армијаӧн ԁа мукӧԁ специаԉнӧј аппаратӧн бырӧ, лоас ковтӧмӧн. Но капітаԉісԏіческӧј кыщалӧм условіјејасын ԃелӧыс мунӧ ԋе социаԉісԏіческӧј госуԁарство бырӧм јылыԍ, а классӧвӧј врагјаслыԍ, ԁа торјӧн СССР преԃелјас сајын нӧшта жугӧԁтӧм классовӧј враг боксаԋ уԁарјас побеԁоноснӧја венавны сіјӧ способноԍт јылыԍ. Ӧнја условіјејасын вопросыс сулалӧ ԋе сӧветскӧј госуԁарство бырӧм јылыԍ, а сы јылыԍ, меԃым јонмӧԁны вынјӧрсӧ міјан госуԁарстволыԍ, меԃым імеітны крепыԁ ԁа вынјӧра, боԉшевістскӧја котыртӧм, социаԉісԏіческӧј госуԁарство. (**Бурнӧј аплоԃісментјас**).

Сіјӧ-жӧ речын ЦК-лӧн февраԉско-мартовскӧј пԉенум вылын Сталін јорт вісталіс:

„Колӧ кутны тӧԁвылын, мыј СССР-ын жугӧԁӧм классјаслӧн коԉасјасыс абу ӧткаӧԍ. Најӧ імеітӧны веԍкыԁ поԁԃержка СССР сајса міјан врагјассаԋ. Ӧшыбкаӧн вӧлі еԍкӧ мӧвпавны, мыј классӧвӧј тышлыԍ сфераԍӧ граԋічітӧма СССР преԃелјасӧн. Классӧвӧј тышлӧн-кӧ ӧԏі помыс кутӧ аԍԍыс ԃејствіјеԍӧ СССР рамкаjасын, то сылӧн мӧԁ помыс ԋужӧԁчӧ міјанӧс кыщалыԍ буржуазнӧј госуԁарствојас преԃелјасӧ“.

Збыԉыԍ, міјан странаын классовӧј врагјаслыԍ пыщкӧсса вынјассӧ чегӧма ԁа жугӧԁӧма, но оз поԅ вунӧԁны, мыј нӧшта міјан странаын-на муныԍ классӧвӧј тышлӧн мӧԁ помыс ԋужӧԁчӧ міјанӧс кыщалыԍ буржуазнӧј госуԁарствојас преԃелјасӧ. Та вӧсна быԁ ԍікас вреԃіԏеԉјаскӧԁ міјан тыш абу прӧстӧ пыщкӧсса ԃелӧ, сіјӧ—классовӧј врагкӧԁ тыш, коԁӧс абуна жугӧԁӧма міјанӧн, сы вӧсна мыј сіјӧ Сӧветскӧј Сојуз преԃелјас сајын, сіјӧ—мукӧԁ госуԁарствојасса буржуаԅіјакӧԁ тыш, сы вӧсна, мыј тајӧ могыс побеԁоноснӧја олӧмӧ пӧртана сӧмын ԋекымын странаса проԉетаріатлыԍ вынјассӧ ӧтувтӧмӧн.

Іностраннӧј развеԃкаjаслӧн агентјас колӧны капітаԉісԏіческӧј госуԁарствојаслы торјӧн-нін сы вылӧ, меԃым ԁаԍтыны ӧткымын поԅіцијаjас Сӧветскӧј Сојуз вылӧ вооруженнӧја уԍкӧԁчан каԁ кежлӧ. Та вӧсна сіјӧ вражескӧј вынјассӧ бертлӧм ԁа жугӧԁан могыс бырас сӧмын секі, кор сіјӧ лоӧ нуӧԁӧма помӧԇ. Ԋе гӧгӧрвоны тајӧс, сіԇкӧ ԋе гӧгӧрвоны первој социаԉісԏіческӧј госуԁарствоса основнӧј могјас піыԍ ӧԏіӧс, ԋе гӧгӧрвоны роԉ міјанлы вражԃебнӧј капітаԉісԏіческӧј кыщалӧмлыԍ.

Мі ԁолженӧԍ помԋітны Сталін јортлыԍ кывјас комсомолец Івановлы сіјӧ тӧԁса вочакывјын. Сталін јорт вісталіс:

„Колӧ јонмӧԁны ԁа укрепітны інтернационаԉнӧј проԉетарскӧј јітӧԁјас СССР-са рабочӧј класслыԍ буржуазнӧј странаjасса рабочӧј класскӧԁ; колӧ котыртны буржуазнӧј странаjасса рабочӧј класслыԍ поԉіԏіческӧј отсӧг міјан странаса рабочӧј классly міјан страна вылӧ воjеннӧј уԍкӧԁчӧм случај кежлӧ, сіԇ-жӧ кыԇі котыртны быԁԍікас отсӧг міјан странаса рабочӧј класслыԍ буржуазнӧј странаjасса рабочӧј классly; колӧ став мераjасӧн јонмӧԁны ԁа укрепітны міјанлыԍ Краснӧј Армија, Краснӧј Флот, Краснӧј Авиація, Осоавиахім. Колӧ міјанлыԍ став нароԁ кутны воjеннӧј уԍкӧԁчӧм опасноԍт воԇын мобіԉізационнӧј ԁаԍлун состојаԋіјеын, меԃым ԋекущӧм „случајноԍт“ ԁа міјан ортсыса врагјаслӧн ԋекущӧм фокусјас ез вермыны суны міјанӧс ԋемвіччыԍтӧг...“

Колӧ помԋітны сы јылыԍ, мыј кытчӧԇ ем капітаԉісԏіческӧј кыщалӧм, мірын меԁвоԇԇа сӧветскӧј госуԁарстволы паныԁ капітаԉізмлӧн тыш кутас ԋе слабмыны, ԋе кусны, а мӧԁарӧ—соԁны, јоԍмыны, кутас мыжԍыны пыр јонжыка јоԍ, пыр јонжыка крајԋеј среԁствојас вылӧ. Та вӧсна нӧшта чорыԁжыка ԁолженӧԍ ужавны міјан госуԁарстволыԍ оборонна вынјӧр јонмӧԁӧм вылын, классӧвӧј врагкӧԁ, вражԃебнӧј капітаԉісԏіческӧј кыщалӧмкӧԁ тышкасны міјанлыԍ кужӧм ԁа, сіԇ шуны, тышлыԍ іскусство развіваjтӧм вылын, міјан госуԁарственнӧј аппаратлыԍ став ԁа быԁԍікас тырмытӧмторјас венӧм вылын, коԁјас мешајтӧны тајӧ могсӧ олӧмӧ пӧртӧмлы.

Гӧгӧрвоны ԁа пӧртны олӧмӧ Сталін јортлыԍ інԁӧԁјас капітаԉісԏіческӧј кыщалӧм ԁінӧ міјан отношеԋіје куԅа—сіԇкӧ јонмӧԁны міјанлыԍ бојевӧј поԅіцијаjас быԁԍікас паскӧма міјан классӧвӧј врагјаслы паныԁ, сіԇкӧ нуӧԁны ԃелӧсӧ социаԉізм тырвыјӧ побеԁаӧ.

Таын і ем кореннӧј могыс міјан Веԉікӧј Социаԉісԏіческӧј революціјалӧн.

Коммуԋізм побеԁа вӧсна тышлыԍ став опытсӧ југԁӧԁӧ міјанлы марксізмлӧн-ԉеԋіԋізмлӧн учеԋіје. Міјан боԉшевістскӧј партіја мунліс і мунӧ тајӧ тыш авангарԃын.

Ԋеважӧн петыԍ кԋіга „Ставсојузса Коммуԋісԏіческӧј (боԉшевікјас) Партіјалӧн історија“ меԁвоԇԇаыԍ ԍетӧ марксізмлыԍ-ԉеԋіԋізмлыԍ поԁувјас научнӧја ізложітӧм боԉшевістскӧј партіјалӧн став славнӧј історија прімер вылын. „ВКП(б) історија“ тајӧ курслӧн петӧм лоі поԅана сӧмын тајӧ кԋіга вылас аснас Сталін јортӧн іскԉучіԏеԉнӧја ужалӧм вӧсна. (Аплоԃісментјас).

„ВКП(б) історијалӧн“ петӧм кутас імеітны ыжыԁ

(Помсӧ віԇӧԁ 4 ԉістбокыԍ)

132

М. В. Молотов јорт dокладлöн пом

революціонно-просветітельнöј тödчанлун. Кніга вочавіэö партіјалöн da ужалыс јöз став массалöн пыdіа кіэмöм іdејнöј запросјаслы. Сіјö освещајтö марксізмлыс-ленінізмлыс подувјас, коdјас вылын развівајтчіс міјан партіја, і сыкöd щöщ освещајтö сіјö тышлыс опыт, коdі ворсіс сещöм ыжыd рол асöö марксістско-ленінскöј ученіјесö развівајтöмын.

Тајö кнігаыслöн революціонно-просветітельнöј тödчанлуныс сыын, мы сіјö сетö позанлун гöгöрвоны, кыэі котыртчіс міјан партіја, победоноснöј соціалістіческöј революціјалöн партіја, кущöм іdејнöј знамја улын сіјö быdміс da кущöм іdејнöј врагјаскöd сылы лоіс тышкасны, кыэі большевістскöј партіја dастіс победа da збылыс победітіс Октабрскöј революціјаын і кыэі, тајö победа подув вылас, сіјö лöсödіс соціалістіческöј общество, коdі востіс выл ера человечество развітіјеын.

„ВКП(б)-лöн історіја“ оз прöстö ізлагајт фактјас, а објаснајтö најöс научнöја da сыкöd щöщ мобілізујтö ставмувывса рабочöјјасöс da ужалыс јöзöс коммунізмöн тырвыјö победа вöсна тыш вылö.

„ВКП(б)-лöн історіја“ ворсас вывті ыжыd организујущöј рол соціалістіческöј общество стрöітöм куэа став міјан тышын. Быd рабочöј, колхозник, інтеллігент аэзас тајö кнігаас вочакывјас уна вопросјас вылö, коdјас матын, непосреdственнö относітчöны сіјö уж dінö, соціалістіческöј строітельствоын сіјö участіје dінö.

Тајö кнігаыс ворсас торја организујущöј рол сöветскöј інтеллігенција каdрјас отношеніјеын, коd преdанностыс da міјан соціалістіческöј строітельствоын сознательнöј участіјеыс завісітöны сещöм уна успехјас міјан dелöлöн.

Мі dолженöс помнітны сы јылыс, мы сöветскöј інтеллігенціја—сіјö 9, а то і 10 міллион міјан культурнöја поdготовітчöм работнік госуdарственнöј преdпріјатіјеясса da учрежdеніјеясса, колхозјасса da уна колхознöј организаціјасса вескödлысјасаn, учітелјасаn, наукаса da іскусствоса работнікјасаn, врачјасаn da меdіцінаса мукöd работнікјасаn, інженерјасаn, агрономјасаn, технікјасаn, торговöј работнікјасаn, бухгалтерјасаn, счотнöј работнікјасаn da сöветскöј інтеллігенціјалöн нöшта уна мукöd важнöј категоріјајасаn заводітчöмöн, вузовецјаслöн зев ыжыd армија јылыс-нін сорніттöг.

Міјан ез шоча вöвлы преступно-легкомысленнöј отношеніје сöветскöј інтеллігенција da сöветскöј томјöзöс воспітајтан dелö dінö. Каd гöгöрвоны, мыј быd сerjознöј успех сöветскöј інтеллігенціјалыс da сöветскöј томјöзлыс тајö каdрјассö большевістскöја воспітајтöмын јона кыпödö міјанлыс уж, обеспечітö важнöј успехјас асланыс рабочöјјас da колхозникјас ужлыс, мыј асланыс інтеллігенціјатöг, коdöс вdохновітöма марксізм-ленінізм іdејајасöн, коdјас преdаннöјöс Ленін-Сталін dелöлы, оз поэ стрöітны коммунізм. (**Бурнöј аплоdісментјас**).

Быdöнлы міјан пöвсыс „ВКП(б)-лöн історіја“ лоас вежны поэтöм öружіјеöн коммунізм побеdа вöсна тышын. „ВКП(б) історіјаöн“ мі лоім сознательнöјöсöн, организованнöјöсжык da, бурещ сіјöн, лоім унаöв јонöсжык.

Тајö кнігаас сетöма історіја став міјан партіјалыс, победоноснöј Октабрскöј революціјалыс опыт включітöмöн. Сіјö не сöмын сетö міјан партіјалыс da революціјалыс історіја. Тајö кнігалöн петöм вісталö, мыј öнісаn нöшта вылöжык кыпödöма Ленін—Сталін партіјалыс знамја, кыэі соціалізм тырвыјö побеdалыс знамја. (**Бурнöј аплоdісментјас**).

Јортјас, Октабрскöј революціјалöн 21-öd гоdовщіна ем 20-öd волöн славнöј проdолженіје, коdöс мі празнујтлім колöм во.

Туј, коd куэа мі мунім da мунам, ем сöветскöј нароd славнöј побеdалöн туј, соціалізм побеdајаслöн туј.

Міјан промышленност da міјан став нароdнöј овмöс быdмö кыэі некöн.

Міјан колхознöј овмöс ыжыd поdјом вылын da быdмö сіэі, кыэі ні öті госуdарствоын оз быdмы віэму овмöс.

Міјан Краснöј Армија јонміс da сулалö тыр бојевöј dаслунын міјан рödіналыс інтересјассö, соціалізмлыс інтересјассö віэан аслас пост вылын.

Сöветскöј Сојузса став нароdјас öтувтчöмаöс велікöј вынö da тödöны, мыј налы абу страшнö некущöм враг.

Мі тödам, мыј міјан страна, госуdарство da партија dасöс быd сікас віччысьтöмторјас кежлö da dасöс вочавіэны лубöј уdар вылö кыкпöвса da куімпöвса громовöј уdарöн. (**Дыр нужалан, бурнöј аплоdісментјас**).

Мed оласны Сöветскöј Сојузса нароdјас da налöн шуdа олöм! (**Бурнöј аплоdісментјас**).

Мed олас Сöветскöј Сојузлöн жугöдны вермытöм морально-політіческöј öтувјалун! (**Куэа нужалан аплоdісментјас**).

Мed олас міјан рödнöј, аслас прошлöј da аслас буdущöј побеdајасöн славнöј Краснöј Армија! (**Бурнöј аплоdісментјас**).

Мed олас Ленінлöн—Сталінлöн велікöј партија—соціалізмлыс став побеdајас котыртысь! (**Дыр лöнавтöм аплоdісментјас**).

Мed олас велікöј dелöлöн велікöј вожd—Сталін јорт! (**Оркестр ворсö „Інтернаціонал“, ставöн сувтöны da Сталін јорт чест куэа вöчöны оваціја**).

Ыб НСШ-са велödчыс-отлічнікјас: А. Лапшіна, Н. Чабанова, С. Мальцева, Ф. Мальцева da Ф. Кочева.

Кітајын војеннöј dејствіјејас

ЦЕНТРАЛЬНÖЈ КІТАЈЫН

Центральнöј Кітајын бöрја кык луннас паскалісны чорыd бојјас Тунчен вöсна (Ханкоуыс лунвылын). Кітајскöј војска чорыdа dорјісны асыныс позіціјајассö і, сöмын гырыс воштöмјас бостöмöн, налы быт лоі бöрыньтчыны da бостны выл позіціјајас карсаныс 5 кілометрöн лунвылын.

Јапонскöј бомбарdіровщікјас бöрја кык лунöн пöртісны щыналыс развалінаö нeыжыd кар Хеншаn (Чаншаыс лунвылын).

ЛУНВЫВ КІТАЈЫН

Кантонсаn асыв војвылын кітајскöј војска јона топödöны јапонскöј частјасöс, коdјас сулалöны Цунхуа карын. Бöрја јуöртöмјас серті, кітајскöј војска воісны-нін карса окрестнöјјасö. Кітајскöј частјасöн кöрттуј пöлöн успешнöја наступајтöм вöсна јапонецјаслы быт лоі бöрыньтчыны пунктлаn, коdі сулалö Кантонсаn 15 кілометрöн војвылын. Јапонскöј војска, коdјас 20 катер вылын локтісны Щуньdелаn (Кантоныс лунвылын), успехтöг заводітлісны чеччöны dесант. Dесантсö вöлі встретітöма местнöј населеніјеыс самооборона отрјаdјасöн. Чорыd бој вöсна јапонецјаслы быт лоі бöрыньтчыны, 200 мортöс віöмöн da ранітöмöн воштöмöн.

Став јапонскöј флот, коdі вöлі Амој берегјас dорын, шыбытöма Кантонлаn.

ВОЈВЫВ КІТАЈЫН

Гырыс бојјас паскалісны Шансі провінціја војвыв јукöнын Нін-У dорын.

* *
*

„Dамејбао“ газет јуöртö, мыј нојабр 9 лунö Шанхајö воіс јапонскöј транспорт ранітчöм јапонскöј салdатјасöн. 28 грузовік вылын најöс вöлі мödödöма Хонкјуса da Нанdаоса јапонскöј госпітальјасö.

Ісмет Іненю—турецкöј республікаса преэіdент

АНКАРА, 11. Анатолійскöј телеграфнöј агенство јуöртö, мыј талун велікöј національнöј собраніје (парламент) öтсöгласöн бöрјіс Ісмет Іненюöс турецкöј республікаса преэіdентöн.

Томјöзöс воспітајтан вопросјас ез вöвны вніманіје центрын

Сосkаса (Сыктывdін рајон) територіальнöј комсомольскöј организаціјаын отчотно-выборнöј собраніје мувіс нојабр 9 лунö. Комсомольскöј комітетса секретар Је. Попова јорт коміетет отчотын вісталіс сіјö тödчана ужјас јылыс, коdјасöн нуödöма комсомольскöј организаціја.

Верховнöј Сöветјасö бöрјысігјасöн комсомолецјас ужалісны агітаторјасöн, бесеdчікјасöн, ізбірательнöј комісіјаса членјасöн. Отчотнöј каdколастын прімітöма 27 выл членöс, унжыкыс велödчысјас.

Комсомольскöј организаціја активнöја ужаліс томјöз пöвсын оборонnöј da културнöј уж пуктöм куэа. Гöтöвітöма уна значкістöс. Ез омöла ужавны комсомолецјас і хозајственнöј ужјас вылын.

Отчот куэа сорнітісны собраніје вылын прісутствујтыс 12 мортыс 7-öн. Најö јоса крітікујтісны комітет ужыс торја тырмытöмјас da рајкомоллыс первічнöј организаціјаын тырмытöма вескödлöм. Но век-жö іdејно—політіческöј воспітаніје вопросјаслы, dісціпліналы, собраніје сетіс вніманіје тырмытöма, ез колана јоса сувтöd сіјö вопросјассö.

Којушев.

ХРОНІКА

* ССР Сојузса СНК утверdітіс К. К. Карташов јортöс Сöкыd Промышленност куэа нароdнöј коміссарöс вежысöн da пыртіс сіјöс Наркомтажпром коллегија членјас составö.

* ССР Сојузса СНК утверdітіс М. Ф. Dенісов јортöс Сöкыd Промышленност куэа нароdнöј коміссарöс вежысöн (хімія куэа) da пыртіс сіјöс Наркомтажпром коллегијаса членјас составö.

* ССР Сојузса СНК пыртіс Сöкыd Промышленност нароdнöј коміссариат коллегијаса членјас составö тащöм јортјасöс: Ф. М. Меркуловöс, А. Б. Іскандеровöс, М. А. Јевсејенковöс, Т. П. Регентовöс da Л. М. Покшінöс.

Отв. редактор Г. І. ТОРЛОПОВ.

Адрес редакции: г. Сыктывкар, Дом печати, 1-й этаж, комн. № 10 и 11, редакция газеты „Коми комсомолец“. Телефон: 5—01.
Подписная плата: на 1 год—18 руб., на 6 мес.—9 руб., на 3 мес.—4 руб. 50 коп., на 1 мес.—1 руб. 50 коп.

Уполн. Главлита № 3530. Типография Наркомместпрома Коми АССР. Тираж 3000.